

26

גליונות לעיון בפרשת השבוע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ - שנת העשרים

ג ח (תשכ"א)

פרקים ז' - ח'

א. שאלות כלליות, פסוקים ז' י"ז - כ"ד.

- 1) באלו אמצעים מתוארת בפסוקים אלה ההתגברות ההולכת חלוך וגבור של מי חסכול?
- 2) באלו אמצעים מתואר הכליון הגמור ונוצר הרושם המחריד בלב הקורא?
- 3) מה הן "המליט המדריכות" בקטע זה ומה משמעותן?

ב. ז' ח': מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה ומן העוף וכל אשר רוטט על האדמה (שנים שנים באר...)

ז' י"ד: ... וכל החיה לטינה וכל הבהמה לטינה וכל הרמש הרומש על הארץ לטינהו וכל העוף לטינתו כל צפור על כנף

ז' כ"א: ויגוע כל בשר הרומש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרוץ על הארץ וכל האדם

ז' כ"ג: ויטח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחר...

ח' ט"ז: כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף ובבהמה ובכל הרמש הרומש על הארץ הוצא אתך

ח' י"ט: כל החיה כל הרמש וכל העוף כל רומש על הארץ למטפחותיהם יצאו מן החיבה

ב' יוסף אבן-כספי ח' ד"ה מן הבהמה הטהורה:

מי יתן טעם וסבה הבחנית או שרט בחירה בשיבוים שעשה בותן החורח בספור זה, נהוא כי למעלה בתחילה (פסוק ג') זכר עוף ולא זכר רמש, ובסליטית היא פה (פסוק ח') זכר בהמה ועוף ורמש; ועוד רביעית (פסוק י"ד) יסדר חיה, בהמה, רמש, עוף; ועוד חמישית (פסוק כ"א) יסדר רמש, עוף, בהמה, חיה, שרץ, אדם; ועוד ששית (פסוק כ"ג) סדר אדם, בהמה, רמש; ועוד שביעית ביציאה (ח' ט"ז) יסדר חיה, עוף, בהמה ורמש; ועוד שמינית (פסוק י"ט) יסדר חיה, רמש, עוף.

ובכלל: כי מי סיתן סבה לכל אלו הטבוים מצד שיבוי הסודר טבא באון רגס חוספות וגרעונות, הוא - כמו שיאמר הטורה בכמו זה - פכוון כונות לא כוון בט אוטוט. אבל לפי דעתי בחר וכוון בותן התורה לעסות אלו הטבוים בזה ולכונמה לזה בדבריט הקליט, להעירבו על עשותן בכחו זה בקצת העב נים, עד סנדע, כי קצח אלו חסנזויט אין לתת בהט טעם, כי הם מטבע האפסריט הסווי, אין אחד יותר ראוי מן האחר... ובג קצת ענייניט וסדורייט ילמדנו כי יש מן החכרתי, וכל זה צריך עיון. אחר הניחנו החלוקות והמיניט, הנה הסלכה הוא מן בחליף מין בסין ובחליף חי במת, וזכור זה והקט על זה.

מלבי"ם כ"א ויגוע כל בשר...

נחילה "ויגוע כל בשר" טיצאו בפסותיהם טהיא הגויעה. וסדר בזה עוף בהמה חיה שרץ אדם, כי העוף לחליטותו גוע חחילח, ט"י הסטף הבא מלטעלה; ואח"כ מתו גט הבהמות ואח"כ גט החיות, טיט מהם טמגורתם בטעורת צורייט בראטי ההריט טטט מצאו סחר בין בגד הגטט טבא מלטעלה בין בגד טטיפת התחוס, כי כטבאו המיט עד ראטי ההריט גשעו גט המה; אח"כ מתו השרציט סנתוכט ימצאו טיניט רביט החייט במיט וניבטה והם האריכו ימיט יותר.

ואח"כ מת האדם כי אין טפק טחאדם שהוא בעל תחבולות יותר מכולט, עלה על ראטי חורייט והטתק בצורייט עד טממצאו יחידים בטלמיט, או טעברו בטפיונות על פני ימיט, אולט אחרי טעלו המיט ט"ן אמה מלטעלה לראטי ההריט פסקו כל התחבולות, טהגט טעלו לעצייט חגבוהיט טעל ראטי ההריט, נהרגו מן הטטף, והטפיונות נטברו בלב ימיט, אטפו חמו מאין טחיה, עד טגט מין האדם גוע ואיבנו.

קאסוטו מנח עד אברהם ע' 52 = 53

כ"א: כל בשר הרומש על הארץ: כלל, ואחריו פרט: עוף, בהמה, חיה, שרץ, לבסוף אחרון חביב, האדם.

ד"ה וכל האדם:

כך ססתייט הפסוק, כאלו מתוך עצבוון מר: לא רק העוף הרגיל לפרוח במרוטי שסיט, ולא רק הבהמה החביבה על האדם, ולא רק החיה הרחוקה יותר מן האדם, ולא רק השרץ הנבזה ברובו בעיני האדם, אלא גט החסרב טבנבוויט, האדם, ולא רק סקצתו של מין האדם, אלא כולו!

גט השרץ, טלא דאג הכחוב לחזכירו במפורט בפסקות הקודמות, בזכר כאן כדי לרות עד הדרגה הנמוכה ביותר בסוגי בעלי החיית ולעלות אחר כך בקפיצה פתאומית לדרגה הנשגבה ביותר: "וכל האדם".

(בח תשכ"א)

- 1) כמה גיסות טובות יש לפנינו לסאלת הטינויים הללו?
- 2) מה הן מעלותיה ומה הן מגרעותיה של כל אחת מן הגיסות?
- 3) התוכל לתת הסבר מסלך לאחד או שנים מן הסנויים בפסקים דלעיל?
- 4) הסבר את דברי אבן כספי "כי הם מטבע האפשרי השווי",

ג. פתור דברי המדרש:

א(1) מדרש הגדול, חיי שרה (ע"פ תורה שלמה לכשר) (משלי ל"א) "אשת חייל מי ימצא, זו אשתו של נח שהיתה מצדקת את בעלה כשאמר לו הקב"ה "כי אותך ראיחי צדיק לפני" ורחוק מפגינטמכרה, שהיתה היא וכלותיה מעשיות רחוקים ממעטה דור המבול.

ומקסיט: ומניין לו למדרש שהיתה צדקת וסמא לא נצלה אלא בזכותו?

2) מדרש הגדול פ' בח (ע"פ תורה שלמה לכשר) (ד' ד') "ומחיתי את כל היקום"... כיון סאמר הקב"ה כר, עמד נח בחפילה ואמר: רבוץ העולמים אם בטסף אני עמהם, יהיו משיחין עלי ואומריין: "מה הועיל זה שהלך בצדקות ותטות?" כענין טנאמר (איוב ט' כ"ג): 'למסת בקיים ילעג'. שמע הקב"ה וערב לו ואמר: "עשה לך תיבה".

ומקסיט: והלא אם יספה הוא יחד עם כולם - מי הוא אשר יהיה מטיח ואומר?

ד. סאלות בראב"ע

- 1) ד' ד"ה כי לימים עוד טבעה: ומלת: "היקום" לא טנאורה כי אם בפרטה הזאת. וסרטו מהפעלים טהפ"א מלתם אינו טלט על מטקל כרוב. וי"א טהוא מהפעלים נחי העי"ן והוא הפוך, כמו (תהלים ל"ה) "היבה ה' את יריבי". ומלת "יקום" כלל לכל חי טהוא על האדמה
  - 2) י"א ד"ה וארובות: כמו (מלכים ב' ד') "הנה ה' עוטה ארובות בטמים" והארצר והחלון כלטון בני אדם ומטפטם
  - 3) כ"א ד"ה ויגוע: וכבר גוע, ורביט בתורה כמהו כמו (דב' ג' כ"ג) "וואתחנן וכן (תהלים ע"ח) "ויטטר עליהם מן" על פירוש האמת.
- א(א) תמהו מפרטי ראב"ע על דבריו הראטוניט (עד "הזאת"). הטנח מהי התמיהה המתעוררת לגבי דבריו אלה וכיצו יט ליטבה?
  - ב(ב) הסבר את דבריו המטומניט בקר!
  - א(א) מה קטה לו בפטוקנו?
  - ב(ב) על איזה "ארצר" ועל איזה "חלון" מדבר הראב"ע?
  - א(א) מה קטה לו?
  - א(ב) מה ראייה טנא בתהלים ע"ח כ"ד לדעתו?

ה. סאלות טגנרן

1) י"ג: בפעט היום הזה בא נח וטטו וחס ויפת בני נח ואטת נח וטלטת נטי בניו אטת אל התיבה.

ר' יוסף אבן כספי: הנה היה יותר קצר, אט אמר "בא נח ובניו ואטתו" הסבר, למה זכר איפוא את טמו טל נח טלט פעמיט!

2) הטוה:

- ח' ז: ויצא יצא וטוב טד יבוטת המיט מעל הארץ
- ח: לראות הקלו המיט מעל פני האדמה
- יא: וידע נח כי קלו המיט מעל הארץ
- יב: ויהי באחת וטט מאות טנה... חרבו המיט מעל הארץ
- יג: ויטו נח את מכסה התיבה וירא והנה חרבו פני האדמה
- יד: ובחדט חוני... יבטת הארץ

נסה להטביר אחדיט מן הטינויים האלת!
(לטמוט במלה "אדמה" ע' גט ה' כ"ט; ט' כ')

סאלות רגט חטובות יש לטלות לד"ר נחמה ליברביץ, טכונת קרית-מטת, ירושלים